

dosarul nr. 2r-190/19

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. I. Rusu)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Gheorghieș, E. Bejenaru, A. Toderaș)

DECIZIE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Nicolae Ceban,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Chelsău
împotriva lui Nicolae Ceban cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 11 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost
restituit apelul declarat de către Nicolae Ceban, ca fiind depus în afara termenului
legal,

constată:

La data de 24 iunie 2017 Ilie Chelsău a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Nicolae Ceban cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătoria Drochia, sediul Central acțiunea
depusă de Ilie Chelsău a fost admisă. A fost încasat de la Nicolae Ceban în beneficiul
lui Ilie Chelsău a sumei de 35 000 de lei și 1700 euro cu titlu de datorie, a sumei de
9741 de lei și 473,14 euro cu titlu de dobânda de întârziere și a sumei de 9 731 de lei
cu titlu de cheltuieli de judecată.

La data de 12 decembrie 2018 Nicolae Ceban a declarat apel împotriva hotărârii
din 11 iunie 2018 a Judecătoria Drochia, sediul Central, solicitând repunerea în
termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei
instanțe și remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 11 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă
cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituit
apelul declarat de către Nicolae Ceban, ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 26 februarie 2019, în termenul prevăzut de lege, Nicolae Ceban a
declarat recurs împotriva încheierii din 11 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți,
solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi
hotărâri cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea
cauzei spre examinare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea încheierii
contestate a aplicat eronat normele de drept procedural, nu a constatat și elucidat pe
deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

A menționat că în cererea de apel motivată urma să indice toate motivele și probele ce dovedesc că apelantul/recurent Nicolae Ceban nu a fost citat legal în ședința de judecată pentru examinarea prezentei cauze, nu a recepționat dispozitivul hotărârii primei instanțe, iar semnăturile indicate pe avizele de recepție poștale nu-i aparțin.

A susținut că este angajat în cadrul Secției Situații Excepționale Drochia a Direcției Situații Excepționale Soroca a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență a MAI, iar în perioada 03 iulie - 10 noiembrie 2017 a participat la cursuri de formare profesională inițială în mun. Chișinău. Astfel, argumentele instanței de apel precum că apelantul a recepționat dispozitivul hotărârii primei instanțe la data de 18 iulie 2018, nu corespund realității.

A afirmat că citarea publică în ziarul „Glia drochiană” s-a făcut la data de 01 ianuarie 2018, zi de sărbătoare în toată țara, apelantul/recurent fiind plecat în vizită cu familia în altă localitate, iar ziarul „Glia drochiană” nu este un ziar republican și nu se distribuie prin toate localitățile.

A menționat că prin soluția emisă instanța de apel a încălcat principiul securității raporturilor juridice garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și art. 20 din Constituția RM.

La data de 13 martie 2019, în adresa intimatului Ilie Chelsău a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Nicolae Ceban cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Din materialele cauzei rezultă că, data de 12 decembrie 2018 Nicolae Ceban a declarat apel împotriva hotărârii din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central prin care acțiunea depusă de Ilie Chelsău împotriva lui Nicolae Ceban a fost admisă.

Urmare, prin încheierea din 11 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituit apelul declarat de către Nicolae Ceban, ca fiind depus în afara termenului legal, instanța de apel întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de depunere a cererii de apel.

La caz, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 11 iunie 2018.

Data limită de depunere a apelului era 11 iulie 2018, însă cererea de apel a fost depusă la 12 decembrie 2018, adică peste termenul de 30 zile, prevăzut de art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, cu solicitarea de repunere în termen, însă fără a anexa probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

Concomitent, art. 110 Cod de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 116 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc).

Astfel, potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie cererea de apel dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, instanța de recurs constată, că odată cu depunerea cererii de apel Nicolae Ceban a solicitat repunerea în termen, însă nu a invocat careva motive întemeiate iar la materialele dosarului nu sunt anexate probe, ce ar dovedi imposibilitatea acestuia de a îndeplini actul de procedură în termen.

Or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Totodată, instanța de recurs menționează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa recurentului Nicolae Ceban, acest fapt nu influențează, termenul legal de depunere a apelului, prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă. Or, materialele cauzei denotă că, Nicolae Ceban, a fost înștiințat despre existența și examinarea prezentului litigiu și trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CEDO, cât și cea națională,

de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

Or, deși recurentul-apelant Nicolae Ceban a invocat că nu a cunoscut despre examinarea prezentei cauze, nefiind citat legal, actele anexate la dosar denotă contrariul și anume, Nicolae Ceban a fost citat legal pentru ședințele instanței de fond, citațiile fiind expediate pe adresa indicată de către acesta în cererea de apel și recurs, însă în ședința de judecată nu s-a prezentat, a fost efectuată înștiințarea prin aviz public (f.d. 54).

Totodată, potrivit avizului de recepție, anexat la materialele dosarului (f.d.66), Nicolae Ceban, la data de 18 iulie 2017, a recepționat dispozitivul hotărârii din 11 iunie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Este de remarcat că instanța de apel, prin prisma art.116 alin.(4) Cod de procedură civilă, care prevede că, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 zile, calculate din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, întemeiat a respins cererea lui Nicolae Ceban cu privire la repunerea apelului în termen, or, recepționând dispozitivul hotărârii din 11 iunie 2018 la 18 iulie 2018, ultimul urma să conteste hotărârea primei instanțe în termen de 30 zile, adică până la data de 17 august 2018, apelul fiind depus abia la data de 12 decembrie 2018, omițând termenul de prescripție și fără a prezenta probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

În context, afirmația precum că dânsul a fost în imposibilitate de a primi careva acte de procedură, de vreme ce în perioada 03 iulie – 10 noiembrie 2017 s-a aflat la cursuri de formare profesională inițială, nu constituie temei de repunere în termen a cererii de apel și nici nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului. Or, cursurile de formare profesională inițială s-au desfășurat în perioada 03 iulie -10 noiembrie 2017, iar hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 11 iunie 2018.

Astfel, din circumstanțele menționate rezultă că recurentul-pârât Nicolae Ceban a cunoscut despre examinarea cauzei în prima instanță, care a întreprins toate măsurile posibile de a-l înștiința legal despre examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Chelsău.

În consecință, ținând cont de faptul că apelul a fost declarat abia la 12 decembrie 2018, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 30 de zile prevăzut expres de lege în acest sens și fără a indica vreun motiv justificativ cu anexarea probelor în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că apelul declarat de Nicolae Ceban corect a fost restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, prin restituirea apelului i se încalcă dreptul la un proces echitabil și accesul liber la justiție, deoarece o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe

fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Alte argumente invocate în recurs nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel, în soluția sa, s-a conformat prevederilor legale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Nicolae Ceban și a menține încheierea din 11 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Nicolae Ceban.

Se menține încheierea din 11 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Chelsău împotriva lui Nicolae Ceban cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu